

Дзяржаўная ўстанова культуры
«Цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма г. Гродна»
Гродзенская гарадская цэнтральная бібліятэка імя А.Я. Макаёнка

Памяць пра Грунвальд

Бібліяграфічны паказальнік
да 610-годдзя Грунвальдскай бітвы

ГРОДНА 2020

Памяць пра Грунвальд : да 610-годдзя Грунвальдскай бітвы : бібліяграфічны паказальнік / Дзяржаўная ўстанова культуры «Цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма г. Гродна», Гродзенская гарадская цэнтральная бібліятэка імя А. Я. Макаёнка ; уклад. Д. У. Крачко. – Гродна, 2020. – 28 с.

Паказальнік прысвечаны адной з найбуйнейшых за ўвесь перыяд еўрапейскага сярэднявечча бітве – бітве пад Грунвальдам (у нямецкай традыцыі – Таненберг, у літоўскай – Жальгірыс, у беларускай і рускай – Дуброўна). У пераможнай бітве галоўных сіл ВКЛ ды Польскага Каралеўства з нямецкім ордэнам большасць войска Вітаўта складалі беларусы.

Матэрыялы бібліяграфічнага паказальніка «Памяць пра Грунвальд» размешчаны па асобных раздзелах, унутры раздзелаў – у лагічным парадку і алфавіце аўтараў і загаловаў. Бібліяграфічнае апісанне падпарадкоўваецца ДГСТу 7.1-2003 «Бібліяграфічны запіс. Бібліяграфічнае апісанне. Агульныя патрабаванні і правілы састаўлення».

Бібліяграфічны паказальнік будзе карысны ўсім, хто цікавіцца айчыннай і еўрапейскай гісторыяй.

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА	3
ГРУНВАЛЬДСКАЯ БІТВА Ў ДАВЕДАЧНЫХ І НАВУКОВЫХ КРЫНІЦАХ	6
ГРУНВАЛЬД У БЕЛАРУСКАЙ І ЕЎРАПЕЙСКАЙ ГІСТОРЫІ	6
ГІСТАРЫЧНЫЯ ПОСТАЦІ	12
ВІТАЎТ	14
ЯГАЙЛА	17
ГРУНВАЛЬД У ТВОРЧАСЦІ ПІСЬМЕННІКАЎ	19
ГРУНВАЛЬДСКАЯ БІТВА Ў МАСТАЦТВЕ	21
ПАМЯЦЬ ГРУНВАЛЬДА	21
АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК	25
СПІС ЧАСОПІСАЎ І ГАЗЕТ	27

ПРАДМОВА

15 ліпеня 1410 года недалёка ад вёсак Грунвальд, Таненберг і Ладвігова (Усходняя Прусія, сучасная Польшча) адбылася вырашальная бітва Вялікай вайны 1409–1411 гадоў. – Грунвальдская бітва. Бітва пад Грунвальдам праходзіла паміж злучаным войскам Польскага Каралеўства і Вялікага Княства Літоўскага – з аднаго боку, і Тэўтонскім ордэнам – з другога.

План баталіі быў распрацаваны польскім каралём Ягайлам і вялікім князем літоўскім Вітаўтам на Берасцейскай сустрэчы ў 1409 годзе.

Поўную перамогу, пасля цэлага дня сечы, узяло саюзнае войска Польскага Каралеўства і ВКЛ. Загінулі 18 тысяч нямецкіх рыцараў, воінаў і чэлядзі, яшчэ 14 тысяч былі ўзяты ў палон, а ўратавалася толькі трохі больш за 1400 чалавек. Былі ўзятыя ўсе гарматы і 52 сцягі крыжацкага войска.

У спісе харугваў, якія ўдзельнічалі ў змаганні, пералічана больш 40 назваў нашых беларускіх гарадоў: Наваградак, Ваўкавыск, Слонім, Гародня, Ліда і г.д.

Палітычнае значэнне бітвы было небывалым у гісторыі Польшчы і ВКЛ – была спынена нямецкая экспансія на прыбалтыйскія і ўсходнеславянскія землі, і пакладзены пачатак палітычнаму заняпаду Тэўтонскага ордэна, які страціў сваё дамінуючае становішча ў Балтыйскім рэгіёне.

Перамога ў бітве мела для Ордэна амаль катастрафічныя вынікі. Эканоміка ВКЛ атрымала выхад на балтыйскія гандлёвыя шляхі, а значыць, і ў Еўропу. Пасля Грунвальда нямецкі вайсковы бот амаль 400 гадоў не ступаў на беларускую зямлю.

Гістарычнае значэнне гэтай бітвы ў тым, што была спынена двухсотгадовая агрэсія нямецкіх рыцараў (крыжакоў) на ўсход. Разгромлены Тэўтонскі ордэн так і не змог аднавіць свае ранейшыя сілы.

Доктар гістарычных навук Юрый Бохан падкрэсліў, што перамога пры Грунвальдзе мае надзвычай важнае значэнне : «Да гэтай падзеі Вялікае Княства Літоўскае ўспрымалася іншымі краінамі пераважна як аб'ект крыжацкай агрэсіі. І толькі пасля здабыцця перамогі ВКЛ сталі ўспрымаць як еўрапейскую краіну».

23 верасня 1990 года было прынята рашэнне «Аб збудаванні памятнага знака ў гонар 580-годдзя Грунвальдскай бітвы».

Памятны знак быў адкрыты 28 лістапада 1990 года на невялікай пляцоўцы наблізу старажытнай Каложы. Знак увекавечвае перамогу беларускіх воінаў, якія храбра змагаліся ў складзе польска-

літоўскага войска, і беларускай зброі ў лёсавызначальнай бітве пад Грунвальдам. Мяркуючы на гістарычных крыніцах, менавіта адсюль войска князя Вітаўта выступала на легендарную бітву пад Грунвальдам.

Грунвальдскае бітва 15 ліпеня 1410 года стала пераломным пунктам у вайне аб'яднаных войскаў ВКЛ і Польскага каралеўства супраць Тэўтонскага ордэна. Аб'яднанае

войска збіралася ў Гродне, каля Старога замка і Барысаглебскай царквы.

Паводле легенды, менавіта ў Каложскай царкве адслужылі малебен за перамогу Вітаўта. Менавіта таму месца ўстаноўкі памятнага знака было абрана непадалёк ад яе.

На гранітным пастаменце размешчана памятная дошка з выявай старажытнага герба «Пагоня» (сімвал беларускіх, літоўскіх і польскіх земляў). Конь пускаецца наўскач, на яго спіне звычайны коннік у даспехах з паднятым мячом. Выява вершніка ўваходзіла ў склад родавых гербаў шляхты гарадоў, абласцей і дзяржаў.

Надпіс на дошцы выканан на беларускай мове: «Пагоня на Грунвальд. 1410». Спонсарам выступіў Гродзенскі гарбарны завод. Аўтар праекта – знакаміты скульптар, член Беларускага саюза мастакоў, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі РБ за 2002 год Аляксандр Валянцінавіч Дранец.

ГРУНВАЛЬДСКАЯ БІТВА
Ў ДАВЕДАЧНЫХ І НАВУКОВЫХ КРЫНІЦАХ

1. Грунвальдская бітва 1410 года // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. / рэдкал. : Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск : БелЭн, 1997. – Т. 5. – С. 463–464.
2. Грунвальдская бітва 1410 // Рэспубліка Беларусь : энцыклапедыя : [в 7 т.]. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя, 2006. – Т. 3. – С. 271–272.
3. Грунвальдская бітва 1410 года // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. / рэдкал. : Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск : БелЭн, 1996. – Т. 3. – С. 157–159.
4. Грунвальдская бітва 1410 года // Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : ў 2 т. / рэдкал. : Г.П. Пашкоў (гал. рэд.) і інш. ; мастак З.Э. Герасімовіч. – Мінск : БелЭн, 2005. – Т. 1. – С. 554–555.
5. Грунвальдская бітва 1410 года // Беларусь : энцыклапедычны даведнік / рэдкал. : Б.І. Сачанка (гал. рэд.) і інш. – Мінск : БелЭн, 1995. – С. 251–252.
6. Гагуа, Р. Б. Великая война с Тевтонским орденом (1409–1411) : источники и историография : автореферат диссертации / Гагуа Руслан Борисович. – Мінск : НАН РБ, 2008. – 24 с.
7. Гагуа, Р. Грунвальд в источниках : «Хроника конфликта Владислава, короля Польши, с крестоносцами в год Христов 1410» : монография / Руслан Гагуа ; Национальный банк Республики Беларусь, УО «Полесский государственный университет». – Пінск : ПолесГУ, 2009. – 207 с.

ГРУНВАЛЬД
У БЕЛАРУСКАЙ І ЕЎРАПЕЙСКАЙ ГІСТОРЫІ

8. Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 2 : Беларусь у перыяд Вялікага Княства Літоўскага / Ю. Бохан [і інш] ; рэд. кал. : М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш]. – Мінск : Экоперспектива, 2008. – С. 124–137.
9. Бохан, Ю. Наёмнае войска ў Вялікім княстве Літоўскім у XV–XVI стст. / Ю. Бохан. – Мінск : Інстытут гісторыі НАН Беларусі, 2004. – 92 с.
10. Велько, А. Грунвальдская бітва 1410 / Александр Велько, Михаил Мартинович. – Мінск : Белорусская Православная Церковь, 2010. – 79 с. : ил.

11. Геращенко, А. Е. Грюнвальдская битва : [для среднего и старшего школьного возраста] / Андрей Геращенко. – Минск : Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2015. – 46, [1] с. – (История для школьников).
12. Грыцкевіч, А. П. Старонкі нашай мінуўшчыны / Анатоль Грыцкевіч. – Минск : Кнігазбор, 2009. – 467 с.
13. Длугаш, Я. Грунвальдская бітва / Ян Длугаш ; [прадмова, пераклад з рускай на беларускую мову А.П. Вашчанкі]. – Мінск : Беларусь, 2017. – 191 с.
14. Карамзин, Г. Б. Битва при Грюнвальде : популярный очерк / Г.Б. Карамзин. – Ленинград : Учпедгиз, 1961. – 109 с.
15. Кожедуб, А. К. Русь и Литва : исторические миниатюры / Алесь Кожедуб. – Мінск : Літаратура і Мастацтва, 2011. – 232 с.
16. Королюк, В.Д. Ливонская война. Из истории внешней политики Русского централизованного государства во второй половине XVI в. / В.Д. Королюк. – Москва : Издательство АН СССР, 1954. – 114 с.
17. Краіна Беларусь. Вялікае Княства Літоўскае : ілюстраваная гісторыя / тэкст Уладзіміра Арлова ; мастак Зьміцер Герасімовіч. – Bratislava [Браціслава] : Kalligram, 2013. – 397, [2] с.
18. Краўцэвіч, А. Тэўтонскі ордэн : ад Ерусаліма да Грунвальда / Алесь Краўцэвіч. – Мінск : Навука і тэхніка, 1993. – 46 с.
19. Крестonosцы. Грюнвальдская битва : [хрестоматия-путеводитель по письменным источникам белорусской истории] / [автор-составитель Н. Н. Малишевский]. – Минск : Харвест, 2011. – 672 с.
20. Лютко, С. Г. Великое наследие Беларуси / Сергей Лютко. – Минск : Беларусь, 2019. – 310, [1] с.
21. Ляхор, В. 7 битв белорусского воинства : для мл. и сред. шк. возраста / Виктор Ляхор ; художник В. Ляхор. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2010. – 17 с. – (Во славу Отечества!).
22. Мароз, У. В. Беларускі храм : эсэ / Уладзімір Мароз. – Мінск : Міжнародны цэнтр культуры кнігі, 2003. – 111 с.
23. Монусова, Е. История рыцарства : самые знаменитые битвы / Екатерина Монусова. – Москва : АСТ : Санкт-Петербург : Астрель-СПб, 2010. – 508 с. – (Историческая библиотека).
24. Навагрудчына ў гістарычна-культурнай спадчыне Еўропы : да 600-годдзя Грунвальдскай бітвы / рэдкалегія : А.А. Каваленя, А.К. Кулак (старшыні) і інш. – Мінск : Рыфтур, 2010. – 375 с.

- 25.Новосельский, В. В. Великая война 1409–1411 годов. Грюнвальдская битва / В.В. Новосельский. – Минск : Элайда, 2010. – 290 с.
- 26.Новосельский, В. В. История Великого княжества Литовского от рождения до Люблинской унии (1236–1569), или 333 года борьбы за возвышение и выживание : Великая война (1409–1411). Грюнвальдская битва / В. В. Новосельский. – Минск : Элайда, 2013. – 401, [1] с.
- 27.Пашуто, В.Т. Образование Литовского государства / В.Т. Пашуто. – Москва : Издательство АН СССР, 1959. – 531 с. : ил.
- 28.Сагановіч, Г. Грюнвальд у беларускай гісторыі : спроба разбору палітычнага міфа / Геннадзь Сагановіч. – Мінск : Медысон, 2015. – 416 с. – (Бібліятэка часопіса «Беларускі гістарычны агляд»).
- 29.Тарас, А. Е. Грюнвальд, 15 июля 1410 г. / А.Е.Тарас. – Мінск : ФУАинформ, 2010. – 174 с. – (Неизвестная история).
- 30.Тарас, А. Е. Грюнвальд, 15 июля 1410 года / А.Е. Тарас. – 3-е изд., исправленное. – Минск : Харвест, [2017]. – 158, [1] с. – (Неизвестная история).
- 31.Турчинович, И. В. Обзорение истории Белоруссии с древнейших времен / И.В. Турчинович. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя, 2006. – 589,[1]с. – (Энциклопедическая библиотека самообразования).
- 32.Цярохін, С. Ф. Славуця адвагай на вайне : да 580-годдзя Грюнвальдскай бітвы (1410–1990 гг.) / Цярохін Станіслаў Фёдаравіч. – Мінск : Голас Радзімы, 1991. – 79 с.
- 33.Ючас, М. Грюнвальдская бітва / Мечысловас Ючас. – Вільня : Інстытут беларусістыкі : Беласток : Беларускае гістарычнае таварыства, 2010. – 243 с.
- 34.Сагановіч, Г. Грюнвальд у беларускай гістарыяграфіі / Г. Сагановіч // Беларускі гістарычны агляд. – 2002. – Т. 9. Сшытак 1–2. – С. 164–166.
- 35.Андреев, А. Грюнвальдская битва / А. Андреев // Белая вежа. – 2010. – № 1. – С. 25–30.
- 36.Асіноўскі, С. Сумленна прынялі свой лёс... / С. Асіноўскі // Архівы і справаводства. – 2005. – № 3. – С. 113–125.
- 37.Асіноўскі, С. Сумленна прынялі свой лёс... / С. Асіноўскі // Беларуская мінуўшчына. – 1995. – № 3. – С. 2–6.
- 38.Бар, Е. «Наши сердца начинают биться вместе» : [Грюнвальдская битва] / Е. Бар // Родина. – 2010. – № 7. – С. 69–70.

39. Бохан, Ю. Адлюстраванне Грунвальдскай бітвы 1410 года ў «Хроніцы» Мацея Стрыйкоўскага / Юрий Бохан // Беларускі гістарычны часопіс. – 2016. – № 6. – С. 4–10.
40. Бохан, Ю. Да пытання аб некаторых дыскусійных момантах Грунвальдскай бітвы 1410 года / Ю. Бохан // Беларускі гістарычны часопіс. – 2010. – № 7. – С. 15–22.
41. Бохан, Ю. Па старонках Грунвальдскай бітвы / Ю. Бохан // Веды. – 2010. – 12 ліпеня (№ 28). – С. 4.
42. Гагуа, Р. Грунвальдская бітва в отечественной и зарубежной историографии / Р. Гагуа // Беларуская думка. – 2010. – № 8. – С. 58–67.
43. Гагуа, Р. Грунвальдская бітва 1410 года / Р. Гагуа // Беларускі гістарычны часопіс. – 2010. – № 7. – С. 3–14.
44. Гагуа, Р. Лісты Ягайлы як крыніцы даследавання Грунвальдскай бітвы / Р. Гагуа // Гісторыя : праблемы выкладання. – 2010. – № 11. – С. 55–58.
45. Гагуа, Р. Малоизвестные сообщения источников о Грунвальдской битве : материалы для учителя / Р. Гагуа // Гісторыя : праблемы выкладання. – 2010. – № 5. – С. 61–62.
46. Гагуа, Р. Малоизвестные сообщения источников о Грунвальдской битве : материалы для учителя / Р. Гагуа // Гісторыя : праблемы выкладання. – 2010. – № 9. – С. 57–61.
47. Граля, И. В июле 1410-го : [про Грунвальдскую битву] / И. Граля // Родина. – 2010. – № 7. – С. 9–14.
48. Граля, И. Волховская демократия как мечта поляков : [Грунвальдская битва] / И. Граля // Родина. – 2009. – № 9. – С. 59–60.
49. Гришук, И. 5 минут до Грунвальда / Инна Гришук ; фото // Вечерний Гродно. – 2010. – 30 июня. – С. 1, 11.
50. Грунвальдская бітва 1410 года : вынікі і перспектывы даследавання // Польшча. – 2010. – № 6. – С. 150–161.
51. «Грунвальд» у сутарэннях // Наша слова. – 2010. – 4 жніўня. – С. 4.
52. Грунвальдская бітва 1410 года : ітогі і перспектывы // Неман. – 2010. – № 6. – С. 178–189.
53. Данилов, А. Грунвальд / А. Данилов // Армия. – 2000. – № 4. – С. 49–54.
54. Длугаш, Я. Грунвальдская бітва / Я. Длугаш // Літаратура і мастацтва. – 2009. – 23 кастрычніка (№ 40). – С. 15.

55. Длугаш, Я. Грунвальдская бітва з «Гісторыі Польшчы» / Ян Длугаш ; прамдмова і пераклад Аляксандра Вашчанкі // Маладосць. – 2010. – № 1. – С. 92–108 ; № 2. – С. 64–72 ; № 3. – С. 63–77 ; № 4. – С. 71–88 ; № 10. – С. 67–72.
56. Ермоленко, В. К мечам рванулись наши руки... : к 600-летию Грюнвальдской битвы / В. Ермоленко // Гісторыя : праблемы выкладання. – 2010. – № 10. – С. 57–59.
57. Казакевич, М. Шла в бой и Лидская хоругвь / Марьян Казакевич // Лідская газета. – 2010. – 15 ліпеня. – С. 3.
58. Казачэнка, В. Л. У абарону роднай зямлі : мая Радзіма – Беларусь / Казачэнка В. Л. // Пачатковае навучанне. – 2018. – № 6. – С. 20–22.
59. Канановіч, У. «Пакаралі мячом кожнага, каго здолелі знайсці» : спецаперацыі і гібрыдныя войны Тэўтонскага ордэна ў Панямонні / Уладзімір Канановіч // Наша гісторыя. – 2020. – № 9. – С. 68–75.
60. Карнеева, Н. Грунвальдская бітва / Наталля Карнеева ; фота // Вечерний Гродно. – 2010. – 2 июня. – С. 31.
61. Корбут, В. Рыцарскі раман / В. Корбут // Беларусь. Belarus. – 2010. – № 5. – С. 54–55.
62. Кравчик, Я. Священный ветер над Грюнвальдом / Я. Кравчик // Родина. – 2010. – № 7. – С. 15–17.
63. Крепак, Б. Карта Грунвальда / Б. Крепак // Культура. – 2010. – № 47. – С. 9.
64. Ладисов, О. Грунвальдскі Рубон / О. Ладисов // Культура. – 2010. – 19–25 чэрвеня (№ 25). – С. 7.
65. Лаптев, В. Уроки истории : [Грюнвальдская битва] / В. Лаптев // Красная звезда. – 1985. – 14 июля.
66. Лёсік, Я. Бітва пад Грунвальдам у апісаньні кронікі Быхаўца, Длугоша, Бельскага і інш. / Я. Лёсік // Спадчына. – 1996. – № 4. – С. 142–163.
67. Ліцкевіч, А. «De magna strage, альбо Пра вялікае пабоішча» / А. Ліцкевіч // Беларуская думка. – 2010. – № 6. – С. 86–90.
68. Ліцкевіч, О. Формула Грюнвальда / О. Ліцкевіч // Беларуская думка. – 2010. – № 12. – С. 76–81.
69. Мікулевіч, С. Грунвальд крэсовы / Сяргей Мікулевіч ; фота // Наша ніва. – 2010. – 21 ліпеня. – С. 7.
70. Новодворская, Е. В. Великая война и Грюнвальдская битва / Е. В. Новодворская // Гісторыя і грамадазнаўства. – 2014. – № 9. – С. 35–39.

71. Раманчук, Г. Знакавае месца : [Грунвальдская бітва] / Галіна Раманчук ; фота // Гродзенская праўда. – 2011. – 27 жніўня. – С. 5.
72. Рогов, М. Грунвальдская бітва / М. Рогов // Гісторыя : праблемы выкладання. – 2008. – № 7. – С. 19–23.
73. Рутіч, Г. М. Сбліжэнне Вялікага Княства Літоўскага з Польшчай / Галіна Рутіч // Беларускі гістарычны часопіс. – 2014. – № 1. – С. 49–54.
74. Сагановіч, Г. «Бей схызматыкаў!» : [к 600-летню Грунвальдскай бітвы] / Г. Сагановіч // Родина. – 2010. – № 7. – С. 21–23.
75. Сінюціч, І. М. Генрык Сянкевіч : «Незабыўная старонка славянскай мінуўшчыны» : [Грунвальдская бітва] / І. М. Сінюціч // Гісторыя і грамадазнаўства. – 2016. – № 11. – С. 27–31.
76. Сакрэты Старога Архіварыуса. Грунвальд і Беларусь // Архівы і дэлепраізавадства. – 2010. – № 3. – С. 153–159.
77. Суднік, С. Лідская харугва на Грунвальдскім полі : 1410 г. / С. Суднік // Лідскі летапісец. – 2000. – № 3. – С. 9–17.
78. Сялецкі, М. 3 Нясвіжа праз Наваградак на Грунвальд / Мікалай Сялецкі // Краязнаўчая газета. – 2006. – № 25. – С. 4.
79. Флорыя, Б. Грунвальдская бітва / Б. Флорыя // Вопросы історыі. – 1985. – № 7. – С. 105–112.
80. Флорыя, Б. Путь к Грунвальду / Б. Флорыя // Родина. – 2010. – № 7. – С. 3–8.
81. Чаропка, В. Уздел войска ВКЛ у Грунвальдскай бітве / В. Чаропка // Беларускі гістарычны часопіс. – 2000. – N 2. – С. 14–22.
82. Шумель, Т. І. «Вялікая вайна» і Грунвальдская бітва / Таццяна Шумель // Беларускі гістарычны часопіс. – 2020. – № 3. – С. 48–53.
83. Булгакаў, В. Грунвальдская бітва ў сучаснай інтэлектуальнай прасторы [Электронны рэсурс] / Валер Булгакаў. – Рэжым доступу: <https://nmbny.eu/news/discussions/2830.html>. – Дата доступу: 15.10.2020.
84. Грунвальдская бітва [Электронны рэсурс] // Вікіпедыя : свабодная энцыклапедыя. – Рэжым доступу : <https://be.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступу : 15.10.2020.
85. Грунвальдская (Дубровенская) бітва 1410 г. [Электронны рэсурс] – Рэжым доступу : <http://www.belhistory.com/grunwald.html>. – Дата доступу : 15.10.2020.
86. Історыя і значэнне Грунвальдскай бітвы [Электронны рэсурс] – Рэжым доступу : <https://nashgrunwald.by/grunwald/istoriya-grunvaldskoj-bitvy.html>. – Дата доступу : 15.10.2020.

87. Краўцэвіч, А. Беларуская палічка. Беларуская электронная бібліятэка. Тэўтонскі ордэн : ад Ерусаліма да Грунвальда [Электронны рэсурс] / Алесь Краўцэвіч. – Рэжым доступу : https://knihi.com/Ales_Kraucevic/Teutonski_orden_Ad_Jerusalima_da_Hr_unvalda.html. – Дата доступу : 15.10.2020.
88. Сагановіч, Г. Вялікая вайна і Грунвальдская бітва [Электронны рэсурс] / Г. Сагановіч. – Рэжым доступу : <http://jivebelarus.net/for-pupils-and-students/history-of-belarus-grand-duchy-of-lithuania/The-Great-War-and-Battle-of-Grunwald.html?page=4>. – Дата доступу : 15.10.2020.

ГІСТАРЫЧНЫЯ ПОСТАЦІ

89. Бохан, Ю. Ваяры Грунвальдскай бітвы / Ю. Бохан. – Мінск : Беларусь : Беларусь, 2010. – 218, [4] с.
90. Бутрамееў, У. П. Вялікія і славытыя людзі зямлі Беларускай / Уладзімір Бутрамееў. – 4-е выд. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя, 2005. – 128 с.
91. Великие князья Литовские : пер. с литов. / составитель : В. Спечюнас. – Вильнюс, 2006. – 156 с.
92. Гайдук, М. Р. Паратунак : гістарычныя эсэ / Мікалай Гайдук ; прадм. і навук. рэд. В.А. Чамярыцкага ; маст. Т.В. Кубліцкая. – Мінск : Юнацтва, 1993. – 367 с.
93. Дзярновіч, А. І. Фрэскі гісторыі : артыкулы і эсэ па гісторыі і цывілізацыі Беларусі і Цэнтральна-Усходняй Еўропы / А.І. Дзярновіч. – Мінск : РІВШ, 2011. – 246 с.
94. Краўцэвіч, А. К. Рыцары і дойліды Гародні / Алесь Краўцэвіч ; [ілюстрацыі: П. Татарнікаў]. – Гародня [Гродна] : Wrocław : Гарадзенскі рух «За Свабоду», 2009. – 104, [3] с. – (Гарадзенская бібліятэка).
95. Ліцкевіч, А. «Сумарыум Ягайлы і Вітаўта» : [хроніка XVI стагоддзя, напісаная Паулем Полем і ўваходзячая ў склад «Прускай хронікі»] / Алес Ліцкевіч // Беларуская думка. – 2009. – № 11. – С. 94–101.
96. Любавский, М.К. Восстановление великого княжения на Литве под суверенитетом Польской Короны / М.К. Любавский // Любавский М.К. Очерк истории Литовско-русского государства до Люблинской унии включительно / М.К. Любавский. – Минск, 2012. – С. 153–159.

- 97.Лявонава, Е.А. Плыні і постаці. З гісторыі сусветнай літаратуры другой паловы XIX–XX стагоддзяў : дапаможнік для настаўнікаў / Е.А. Лявонава. – Мінск : Рэдакцыя часопіса «Крыніца», 1998. – 335 с.
- 98.Марціновіч, А. Гісторыя праз лёсы / Алесь Марціновіч. – Т. 1. – Мінск : Беларуская навука, 2016. – 334, [1] с.
- 99.Мяснікоў, А. Ф. Сто асоб беларускай гісторыі : гістарычныя партрэты / Анатоль Фёдаравіч Мяснікоў. – 2-е выд., дапрацаванае. – Мінск : Літаратура і искусство, 2009. – 343 с.
- 100.Новосельский, В. В. История Великого княжества Литовского от рождения до Люблинской унии (1236–1569), или 333 года борьбы за возвышение и выживание : Ягайло и Витовт – борьба за власть (1382–1392) / В. В. Новосельский. – Минск : Элайда, 2012. – 234 с.
- 101.Сыны і пасынкi Беларусі / С.В. Барыс, С.В. Тарасаў, Г.А. Ланеўскі і інш. ; уклад. С.В. Барыс. – Минск : Польша, 1996. – 416 с.
- 102.Тарас, А.Е. Ягайло, Кейстут и Витовт / А.Е. Тарас //Тарас А.Е. Грюнвальд 15 июля 1410 года / А.Е. Тарас. – 3-е изд., исправленное. – Минск : Харвест, 2017. – С. 33–35. – (Неизвестная история).
- 103.Тарасаў, К. І. Памяць пра легенды : постаці беларускай мінуўшчыны / К.І. Тарасаў ; мастакі А.У. Александровіч, І.А. Дзямкоўскі, П.А. Семчанка. – 2-е выд., дап. – Мінск : Польша, 1994. – 269,[1]с.
- 104.Чаропка, В. Імя ў летапісе / Вітаўт Чаропка. – 2-е выд., дапрац. – Минск : Беларусь, 2003. – 639 с.
- 105.Чаропка, В. Лёсы ў гісторыі / Вітаўт Чаропка. – Мінск : Беларусь, 2005. – 559 с.
- 106.Чаропко, В. Великие князья Великого Княжества Литовского / Витовт Чаропко. – 2-е изд., исправленное. – Минск : Беларусь, 2013. – 262, [2] с.
- 107.Конрад фон Юнгинген (нем. *Konrad von Jungingen*; около 1355, вероятно, Юнгинген – 30 марта 1407, Мариенбург) – 25-й великий магистр Тевтонского ордена с 1393 по 1407 год [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://nashgrunwald.by/grunvald/znamenitye-uchastniki-gryunvaldskoj-bitvy/2-uncategorised/36-ulrikh-fon-yungingen.html>. – Дата доступа : 15.10.2020.
- 108.Ульрих фон Юнгинген (нем. *Ulrich von Jungingen*; 1360 – 15 июля 1410) – 26-й великий магистр Тевтонского ордена с 1407 по 1410 годы [Электронный ресурс] – Режим доступа : <https://nashgrunwald.by/grunvald/znamenitye-uchastniki-gryunvaldskoj-bitvy/2-uncategorised/36-ulrikh-fon-yungingen.html>.

- bitvy/2-uncategorised/36-ulrikh-fon-yungingen.html. . – Дата доступа : 15.10.2020.
109. Юнгинген, Конрад фон (нем. *Konrad von Jungingen*; около 1355, вероятно, Юнгинген – 30 марта 1407, Мариенбург) – 25-й великий магистр Тевтонского ордена с 1393 по 1407 год [Электронный ресурс] // Википедия : свободная энциклопедия. – Электронные данные. – Режим доступа : // <https://ru.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступа : 15.10.2020.
110. Юнгинген, Ульрих фон (нем. *Ulrich von Jungingen*; 1360 – 15 июля 1410) – 26-й великий магистр Тевтонского ордена с 1407 по 1410 годы [Электронный ресурс] // Википедия : свободная энциклопедия. – Электронные данные. – Режим доступа : // <https://ru.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступа : 15.10.2020.

ВІТАЎТ

111. Вітаўт (1350 – 27.10. 1430) – князь гарадзенскі, трокскі (1370–1382), вялікі князь ВКЛ (1392–1430) // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. / рэдкал. : Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск : БелЭн, 1994. – Т. 2. – С. 304–305.
112. 660-гадоў з дня нараджэння Вітаўта (1350-1430), князя гродзенскага, трокскага, вялікага князя і аднаго з самых выдатных дзяржаўных дзеячаў Вялікага княства Літоўскага // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2010. – № 5. – С. 8–10. – (Дадатак).
113. Краўцэвіч, А. К. Вялікі князь Вітаўт : нарыс / А.К. Краўцэвіч ; мастак А.Г. Прыбылоў. – Мінск : Юнацтва, 1998. – 47 с. – (Бібліятэка навукова-пазнавальнай літаратуры).
114. Чаропко, В. К. Великий князь Витовт : к 600-летию Грюнвальдской битвы / Виктор Чаропко. – Минск : ФУАинформ, 2010. – 80 с. – (Славное имя. Правители).
115. Чаропко, В. Витовт / Виктор Чаропко. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2018. – 94, [1] с. – (Великие князья ВКЛ).
116. Довнар-Запольский, М. В. Великокняжение Витовта : о Витовте (1350–1430), князе Великого княжества Литовского, князе городенском / М.В. Довнар-Запольский // История Белоруссии. – Минск : Беларусь, 2016. – С. 53–56.
117. Тарас, А. Е. Витовт (1392–1430 гг.) / А. Е. Тарас ; фото // Тарас А. Е. Краткий курс истории Беларуси IX–XXI вв. / А.Е. Тарас. – Минск, 2014. – С. 147–161.

118. Чигринов, П. Г. Витовт – Великий князь Литовский : учебное пособие / П.Г. Чигринов // Чигринов, П. Г. История Беларуси с древности до наших дней / П.Г. Чигринов. – Минск : Книжный Дом, 2004. – С. 121–124.
119. Чигринов, П. Г. Возвышение Витовта. Конец междоусобной борьбы : учебное пособие / П.Г. Чигринов // Чигринов П.Г. История Беларуси с древности до наших дней / П.Г. Чигринов. – Минск : Книжный Дом, 2004. – С. 115–120.
120. Любавский, М.К. Возвышение великокняжеской власти при Витовте / М.К. Любавский // Любавский М.К. Очерк истории Литовско-Русского государства до Люблинской унии включительно / М.К. Любавский. – Минск, 2012. – С. 159–164.
121. Любавский, М.К. Восстановление великого княжения на Литве под суверенитетом Польской Короны / М.К. Любавский // Любавский М.К. Очерк истории Литовско-Русского государства до Люблинской унии включительно / М.К. Любавский. – Минск, 2012. – С. 153– 159.
122. Бутэвіч, А. І. Таямніцы Крэўскага замка : падарожжа па нашай гісторыі з Вітаўтам Вялікім / Анатоль Бутэвіч ; [фота : У. Шолк, Л. Паляшчук, А. Бутэвіч]. – Мінск : Звязда, 2015. – 174, [1] с.
123. Гальпяровіч, Н.Я. Вітаўт Вялікі : [вялікі князь ВКЛ] // Гродна. На заходняй мяжы Айчыны / Н.Я. Гальпяровіч, Н. Г. Ваніна. – Мінск, 2012. – С. 33.
124. Марозава, С. В. Вітаўт Вялікі (1350 – 1430) : [вялікі князь літоўскі (1392 – 1430), дзяржаўны дзеяч] / Святлана Марозава // Памяць. Гродна : гісторыка-дакументальная хроніка горада Гродна / рэд. кал. Г.П. Пашкоў. – Мінск, 1999. – С. 63–66.
125. [О завоевании Витовтом великого княжения в Вильно] : [из белорус.-литовского летописного свода «Хроника Быховца». XVI в.] / фото // История общественной и философской мысли в Беларуси : раннее и развитое Возрождение : хрестоматия / авт.-сост. В. В. Старостенко. – Могилев, 2010. – С. 129–131.
126. Похвала великому князю Витовту [(1350 - 1430)] : (около 1430) / фото // Саверченко, И. В. Памятники литературы Беларуси X–XVIII веков / И.В. Саверченко. – Минск, 2013. – С. 86–88.
127. Похвала о великом князе Витовте (XV-XVI в.) // Неизвестные страницы истории Белой Руси в документах и исследованиях : (с

- древнейших времен до 1569 года) / [сост. Н. Н. Малишевский]. – Минск, 2012. – С. 281–285.
128. Саверченко, И. Империя Витовта Великого [(1350-1430)] / Иван Саверченко ; фото // Деда : дайджест публикаций о белорусской истории / [сост., науч. ред. А. Е. Тарас]. – Минск, 2015. – Вып. 15. – С. 92–105.
129. Тарас, А. Войны Витовта [(1350–1440)] с соседями / А. Тарас // Тарас А. Войны Московской Руси с Великим княжеством Литовским и Речью Посполитой в XIV–XVII вв. / А. Тарас. – Минск : 2006. – С. 88–95.
130. Войтик, И. Великий князь Витовт / Ирина Войтик // Государственный контроль : анализ, практика, комментарии. – 2013. – № 3. – С. 84–89.
131. Дэбіш, А. Вітаўт. Грахі. Паэт і жабрак і інш / Анатоль Дэбіш // Польша. – 2002. – № 9–10. – С. 150–155.
132. Заневский, С. Не было мужа более великого! / Сергей Заневский // Гродзенская праўда. – 2005. – 10 снежня. – С. 7.
133. Каліта, К. А. Княжанне Вітаўта / Кацярына Каліта // Беларускі гістарычны часопіс. – 2014. – № 2. – С. 58–64.
134. Касіловіч, Т. «Пахвала Вялікаму князю Вітаўту» / Т. Касіловіч // Роднае слова. – 2007. – № 8. – С. 37–39.
135. Касіловіч, Т. Пахвала вялікаму князю Вітаўту : вывучэнне ўрыўка з «Летапісу Вялікіх князёў Літоўскіх» / Тамара Касіловіч // Роднае слова. – 2007. – № 8. – С. 37–39.
136. Князь Вітаўт у беларускіх летапісах / пераклад Івана Саверчанкі // Польша. – 2009. – № 3. – С. 151–169.
137. Кудраўцава, С. Княжанне Вітаўта / С. Кудраўцава // Гісторыя : праблемы выкладання. – Серыя «У дапамогу педагогу». – 2010. – № 1. – С. 21–26.
138. Лаўрэш, Л. Праўду ў яміну не закапаеш, або шукайце і знойдзеце : [4 жніўня 1392 года было заключана Востраўскае пагадненне, згодна якому Вітаўт стаў фактычным уладаром ВКЛ] / Леанід Лаўрэш // Маладосць. – 2012. – № 2. – С. 96–100.
139. Ліцкевіч, А. Таямніца «паясоў Вітаўта» : даследаванні і гіпотэзы аб паходжанні унікальнага скарбу, знойдзенага на тэрыторыі нашай краіны / Алег Ліцкевіч // Беларуская думка. – 2007. – № 12. – С. 80–85.
140. «Мемарыял Вітаўта» – першая хроніка Вялікага Літоўскага [Текст] / уступ, пераклад і камментарый Алег Ліцкевіч // Беларуская думка. – 2009. – № 2. – С. 92–96.

141. Мікульскі, Ю. Князь Вітаўт вачыма нашых продкаў : стаўленне рускага насельніцтва ВКЛ да літоўскага гаспадара / Юрый Мікульскі // Беларуская думка. – 2012. – № 2. – С. 93–99.
142. Палехаў, С. Дзе падзелася карона Вітаўта : нечаканае адкрыццё / Сяргей Палехаў // Наша гісторыя. – 2019. – № 9. – С. 4–14.
143. Рутіч, Г. Княжэнне Витовта [(1350–1430)] : історыя Беларусі, VI клас / Галіна Рутіч ; фото // Беларускі гістарычны часопіс. – 2018. – № 3. – С. 49–54.
144. Севенко, А. Тайна князя Витовта : о князе ВКЛ Витовте Великом (ок. 1350 – 27 октября 1430 гг.) / Александр Севенко // Гродзенская праўда. – 2013. – 2 лютага. – С. 6.
145. Чэмер, М. Карона Вітаўта з Караткевічавых рук / М. Чэмер // Настаўніцкая газета. – 2005. – 15 лютага (№ 24). – С. 4. – Рэц. на кн. : Карона Вітаўта Вялікага / складальнік Уладзімір Сіўчыкаў.
146. Вітаўт (у хрышчэнні *Аляксандр*, ~1350 – 27 кастрычніка 1430) – князь гарадзенскі (1370–1382), князь луцкі (1370–1382), вялікі князь літоўскі (1392–1430) [Электронны рэсурс] // Вікіпедыя : свабодная энцыклапедыя. – Электронныя данныя. – Рэжым доступу : // <https://be.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступу : 15.10.202
147. Вялікі князь Вітаўт [Электронны рэсурс] // Беларускі гістарычны партал. – Электронныя данныя. – Рэжым доступу : <http://www.belhistory.com/vitaut.html> – Дата доступу : 15.10.2020.

ЯГАЙЛА

148. Ягайла (у праваслаўі Якаў, у каталіцтве Уладзіслаў; 1352?–1.6.1434), вялікі князь ВКЛ (1377–81, 1382–92), кароль Польшы (1386–1434) // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. / рэдкал. : Г.П. Пашкоў і інш. – Мінск : БелЭн, 2003. – Т. 6, кн. II. – С. 285–286.
149. Тарас, А.Е. Ягайло (1377–1392 гг.) / А.Е. Тарас // Тарас А.Е. Краткий курс истории Беларуси IX–XXI вв. / А.Е. Тарас. – Минск, 2014. – С. 144–147.
150. Чаропко, В. Ягайло / Виктор Чаропко. – Минск : Адукацыя і выхаванне, 2018. – 94, [1] с. – (Великие князья ВКЛ).
151. Лаппо, И. Брак литовско-Русского великого князя Ягайла [(около 1350–1434)] с польской королевой Ядвига [(1374–1399)]. Кривский акт 1385 года и сменившие его унии Великого Княжества Литовского с Польшей. Литовско-Русское государство и Польша в эпоху до

- середины XVI столетия / Иван Лаппо ; фото // Лаппо И.И. Люблинская уния 1569 г. : [исторические очерки] / Иван Лаппо. – Минск, 2013. – С. 80–90.
152. Письмо Великого князя Ягайло магистру Тевтонского ордена Конраду Цольнеру (1383) // Неизвестные страницы истории Белой Руси в документах и исследованиях : (с древнейших времен до 1569 года) / [сост. Н. Н. Малишевский]. – Минск, 2012. – С. 225–226.
153. Письмо короля Владислава Ягайлы епископу познаньскому Альберту от 16 июля 1410 года // Неизвестные страницы истории Белой Руси в документах и исследованиях : (с древнейших времен до 1569 года) / [сост. Н. Н. Малишевский]. – Минск, 2012. – С. 261–272 .
154. Повесть о Ягайле [(1352?–1434)] : (XV в.) // Памятники литературы Беларуси X–XVIII веков / [составление, литературная обработка текста и перевод на русский язык И. В. Саверченко]. – Минск : Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2013. – С. 83–85.
155. Ярлык Тохтамыша Ягайле (1392–1393) // Неизвестные страницы истории Белой Руси в документах и исследованиях : (с древнейших времен до 1569 года) / [составитель : Н.Н. Малишевский]. – Минск, 2012. – С. 207.
156. Войтик, И. Князь и король Ягайло : у истоков Речи Посполитой / Ирина Войтик // Государственный контроль : анализ, практика, комментарии. – 2018. – № 3. – С. 84–89.
157. Гагуа, Р. Лісты Ягайлы як крыніцы даследавання Грунвальдскай бітвы Р. Гагуа // Гісторыя : праблемы выкладання. – Серыя «У дапамогу педагогу». – 2010. – № 11. – С. 55–58.
158. Мытько, О. Ягайло : [про великого князя литовского Ягайло] / Оксана Мытько // 7 Дней. – 2011. – 20 января (№ 3). – С. 16–17.
159. Пуренок, М. По следам Ягайло : [про великого князя литовского Ягайло] / Максим Пуренок // Туризм и отдых. – 2012. – 12 января (№ 1). – С. 7.
160. У 2012 годзе спаўняецца 660 гадоў з дня нараджэння Ягайлы (1352?–1434?), вялікага князя Вялікага Княства Літоўскага, караля Польшчы, заснавальніка дынастыі Ягелонаў // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2011. – № 10. – С. 15–17. – (Дадатак).
161. Чаропка, В. Улюбёнец лёсу. Ягайла : [уладар ВКЛ Ягайла Уладзіслаў II] / Вітаўт Чаропка // Беларускі гістарычны часопіс. – 2003. – № 8. – С. 38–48.

162. Вялікі князь Ягайла [Электронны рэсурс] // Беларускі гістарычны партал. – Электронныя данныя. – Рэжым доступу : <http://www.belhistory.com/yahajlo.html>. – Дата доступу : 15.10.2020.
163. Ягайла (~1352–1434) – князь віцебскі, вялікі князь літоўскі (1377–1392), кароль польскі (1386–1434) і вярхоўны князь літоўскі (1392–1434) [Электронны рэсурс] // Вікіпедыя : свабодная энцыклапедыя. – Рэжым доступу : <https://be.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступу : 15.10.2020.

ГРУНВАЛЬД У ТВОРЧАСЦІ ПІСЬМЕННІКАЎ

164. Гарбачэўская, В. Грунвальдская бітва на старонках мастацкіх твораў / В. Гарбачэўская // Бібліятэка прапануе. – 2010. – № 10. – С. 22–27.
165. Іпатава, В. Знак вялікага магістра : раман / Вольга Іпатава. – Мінск : Кнігазбор, 2009. – 294 с.
166. Минцлов, С. Р. Орлиный взлет : роман / С. Р. Минцлов. - Минск : Беларуская навука, 2018. – 237, [2] с. – (Исторический роман).
167. Сенкевич, Г. Крестоносцы : роман / Генрик Сенкевич ; перевод с польского Е. Егоровой. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1983. – 653 с.
168. Тарасов, К. Погоня на Грюнвальд : исторический роман / Константин Тарасов. – Минск : Оракул, 1992. – 287 с.
169. Хрущов-Сокольников, Г. А. Грюнвальдский бой, или Славяне и немцы : исторический роман-хроника / Гавриил Хрущов-Сокольников ; [под редакцией А. Е. Тараса]. – Минск : Харвест, 2018. – 607 с.
170. Чигринов, П. Г. Князь великолепный и знаменитый : остросюжетный исторический роман / П. Г. Чигринов. – Минск : А. Н. Янушкевич, 2016. – 490, [1] с.
171. Бензярук, Ан. Мячы Грунвальда, альбо дванаццаць абаронцаў караля : апавесць пра гераічны час і слаўтых рыцараў : [для сярэдняга школьнага ўзросту] / Анатоль Бензярук. – Мінск : Мастацкая літаратура, 2012. – 127, [2] с. : каляр. іл.
172. Саверченко, И. В. Блеск короны : повесть-нарация, эссе / Иван Саверченко. – Минск : Мастацкая літаратура, 2014. – 324, [2] с., [8] л.
173. Арлоў, У. А. Адкуль наш род : апавяданні па гісторыі Беларусі / Уладзімір Арлоў ; мастак В.П. Сташчанюк. – Мінск : Бацькаўшчына, 2000. – 127 с.
174. Апушкин, Я. В. Меч Грюнвальда : героическая драма в 4-х актах / Я.В. Апушкин. – Ленинград : Искусство, 1945. – 179 с.

175. Вісліцкі, Я. Пруская вайна=Bellum Prutenum / Ян Вісліцкі ; уклад., перакл., камент. Ж.В. Некрашэвіч-Кароткая. – Мінск : Прапілеі, 2005. – 233 с.
176. Гайдук, М.Р. Паратунак : гістачычнае эсэ / Мікола Гайдук ; мастак Т.В. Кубліцкая. – Мінск : Юнацтва, 1993. – 367 с. : іл.
177. Чаропка, В. Імя ў летапісе / Вітаўт Чаропка ; прадмова А.М. Сідарэвіча ; мастак А.У. Александровіч. – Мінск : Польша, 1994. – 559 с. : іл.
178. Шніп, В.А. Балада камянёў : паэзія і проза / В.А. Шніп. – Мінск : Мастацкая літаратура, 2006. – 318 с. : іл.
179. Дайнэка, Л. Мая вясна саракавая : вершы / Леанід Дайнэка. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1979. – 128 с. : іл.
180. Шынкарэнка, В.К. Нястомных пошукаў дарога : праблемы сучаснай гістарычнай прозы / В.К. Шынкарэнка. – Мінск : Беларуская навука, 2002. – 208 с.
181. Аўласенка, Г. Грунвальдская балада : трыпціх / Г. Аўласенка // Маладосць. – 1998. – № 12. – С. 65–70.
182. Барадулін, Р. Грунвальд : [верш] / Р. Барадулін // Мастацтва. – 1992. – № 8. – С. 57.
183. Бельскі, А.І. Балоды Віктара Шніпа / А.І. Бельскі // Беларуская мова і літаратура. – 2008. – № 1. – С. 43–48.
184. Василевский, П. Наш Грюнвальд / Пётр Василевский // Беларусь. – 2001. – № 3. – С. 7, 56–57.
185. Іпатава, В. Знак вялікага магістра : [раман] / Вольга Іпатава // Дзеяслоў. – 2008. – № 5. – С. 10–89.
186. Летапісная аповесць пра Грунвальдскую бітву / прадмова і пераклад Вячаслава Чамярыцкага // Спадчына. – 1990. – № 2. – С. 30–31.
187. Лясун, Л. Мастацкая літаратура і гісторыя : метадычныя падыходы да вывучэння твораў на гістарычную тэму. Гераічныя старонкі нашай мінуўшчыны / Л. Лясун // Роднае слова. – 2007. – № 5. – С. 34–36.
188. Некрашэвіч-Кароткая, Ж. Паэтычнае рэха Грунвальда / Ж. Некрашэвіч-Кароткая // Роднае слова. – 2010. – № 10. – С. 3–7.
189. Пракаповіч, І. На Грунвальд! : верш / Ігар Пракаповіч // Настаўніцкая газета. – 1990. – 28 ліпеня. – С. 4.
190. Сокалаў, С. Песня пра Грунвальд : верш / С. Сокалаў // Маладосць. – 1987. – № 3. – С. 65.
191. Суднік, С. Спеў пра Міхайлу Гілігінавіча : верш / Станіслаў Суднік // Лідскі летапісец. – 2010. – № 2. – С. 6–8.

ГРУНВАЛЬДСКАЯ БІТВА Ў МАСТАЦТВЕ

192. Бохан, Ю. Балада пра Грунвальд : нацыянальны гістарычны музей прадставіў панараму самай вялікай бітвы сярэднявечча / [Юрый Бохан] // Беларусь. Velarus : палітыка, эканоміка, культура. – 2010. – № 9. – С. 48–49.
193. Бунцэвіч, Н. Балет «Вітаўт» : ВіТаміны перамогі ці поўны АЎТ : [пра прэм'еру балета Вячаслава Кузняцова «Вітаўт»] / Надзея Бунцэвіч // Беларуская думка. – 2013. – № 11. – С. 34–40.
194. Горшкова, К. Грунвальд в марках / Катерина Горшкова ; фото // Перспектива. – 2010. – 28 июля. – С. 2.
195. Грунвальдская бітва [Вьяўленчы матэрыял] = Грунвальдская битва = Battle of Grunwald : камплект паштовак. – Мінск : Артыя Груп, 2010 + 2 буклета на рус. і англ. мовах.
196. Грунвальдская бітва ў выявах : па матэрыялах з фонду Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі : [камплект паштовак]. – Мінск : Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2010.
197. Карпенка, А. У. Партрэты ўладароў і магнатаў ВКЛ (з музеяў Львова і Луцка) / Алена Карпенка // Беларускі гістарычны часопіс. – 2013. – № 6. – С. 19–27.
198. Коваленко, Е. Грунвальд : канструяванне арт-міфа / Е. Коваленко // Мастацтва. – 2010. – № 12. – С. 20–21. – (Артэфакты).
199. Лысенко, З. Любовь и корона: первый национальный мюзикл / Зоя Лысенко ; фото // Нёман. – 2014. – № 1. – С. 208–215.
200. Русаў, П. А. Трубі, трубі турыны рог [Ноты] : зборнік песняў на вершы беларускіх паэтаў / Пётра Русаў ; музычны рэдактар М. Наско. – Мінск : Тэхнапрынт, 2002. – 32 с.
201. Чыгрын, С. Памятнік Грунвальду ў Ваўкавыску / Сяргей Чыгрын ; фота аўтара // Звязда. – 2011. – 19 ліпеня. – С. 8.

ПАМЯЦЬ ГРУНВАЛЬДА

202. Абрамовіч, В. Как 600 лет назад / Владимир Абрамович ; фото // Рэспубліка. – 2010. – 29 чэрвеня. – С. 6.
203. Анікевіч, І. Виват, Грунвальд! / Ирина Анікевіч ; фото // Гродзенская праўда. – 2010. – 30 чэрвеня. – С. 1, 8.
204. Анікевіч, І. Князь Витовт пройдет по Новогрудку / Ирина Анікевіч // Гродзенская праўда. – 2010. – 21 красавіка. – С. 7.

205. Блаховская, К. Излучины Грюнвальдской памяти / К. Блаховская // Родина. – 2010. – № 7. – С. 44–46.
206. Болтуць, Т. Побач Грунвальд у Навагрудку! / Тацяна Болтуць ; фота // Звезда. – 2010. – 22 чэрвеня. – С. 3.
207. Вашкелевіч, Н. Ад муроў гарадзенскіх / Надзея Вашкелевіч // Гродзенская праўда. – 2010. – 15 ліпеня. – С. 2.
208. В ближайшие выходные Беларусь отпразднует 600-летие Грюнвальдской битвы : [в Новогрудке] // Туризм и отдых. – 2010. – 24 июня. – С. 21.
209. Веселуха, М. Успамін пра бітву // Літаратура і мастацтва. – 2010. – № 27. – С. 16. – (Дзівасвет).
210. Виват, Грюнвальд! // Гродзенская праўда. – 2010. – 24 сакавіка. – С. 7.
211. Возный, И. От Куликова до Грюнвальда / И. Возный // Родина. – 2010. – № 7. – С. 28–31.
212. Вспомнили битву при Грюнвальде // Вечерний Гродно. – 2011. – 20 июля. – С. 2.
213. Вспомним о Грюнвальде // Вечерний Гродно. – 2010. – 6 января. – С. 5.
214. Габышава, К. Крыжакі не пройдуць! / Кацярына Габышава ; фота // Народная газета. – 2010. – 25 чэрвеня. – С. 3.
215. Гайдукевич, П. 605 лет великой Победы : Грюнвальдская битва 1410 года / Павел Гайдукевич // Директор. – 2015. – № 8. – С. 62–63.
216. Гайсёнак, В. «Нас аб'ядноўвае не толькі слава Грунвальда!» / В. Гайсёнак // Беларусь. – 2010. – № 2. – С. 12–16.
217. Гародня : Грунвальдская гадавіна па-літоўску // Наша слова. – 2010. – 4 жніўня. – С. 4.
218. Горская, Я. Новогрудок-2010 : [Грюнвальдская битва] / Яна Горская ; фото авт. // Секретарское дело. – 2010. – № 8. – С. 61–64.
219. Гуштын, Д. Водсвет і досвед падзей даўніх / Дар'я Гуштын ; фота // Маладосць. – 2010. – № 9. – С. 107–109.
220. Грыцкевіч, А. Грунвальд напамін, што мы нацыя рыцараў і асілкаў / Анатоль Грыцкевіч // Брылёўскі летапіс. – 2010. – № 15. – С. 2–3.
221. Да 600-годдзя Грунвальдскай перамогі : фэст у Навагрудку // Наша слова. – 2010. – 30 чэрвеня. – С. 1.
222. Дворниченко, А. Перепутье великих княжеств : [к 600-летию Грюнвальдской битвы] / А. Дворниченко // Родина. – 2010. – № 7. – С. 18–20.

223. Запольская, Я. Беларусы не забываюць пра Грунвальд / Яна Запольская ; фота // Наша слова. – 2011. – 27 ліпеня. – С. 1.
224. Ляўковіч, А. 595-гадовае рэха Грунвальда / А. Ляўковіч // Звязда. – 2005. – 15 ліпеня (№ 129). – С. 4.
225. Марозава, С. Святкаванне 600-годдзя Грунвальдскай бітвы / С. Марозава // Беларускі гістарычны часопіс. – 2010. – № 8. – С. 3–8.
226. На Лідчыне маліліся за паўстанцаў і герояў Грунвальда // Наша слова. – 2010. – 28 ліпеня. – С. 4.
227. «Навагрудскі замак–2010» // Слонімскі веснік. – 2010. – 29 чэрвеня. – С. 4.
228. Новицкая, Л. Грунвальд 600 лет спустя / Лилия Новицкая ; фото // Рэспубліка. – 2010. – 23 чэрвеня. – С. 23.
229. Новицкая, Л. Память Грунвальда / Лилия Новицкая // Рэспубліка. – 2011. – 20 ліпеня. – С. 1.
230. Новицкая, Л. Фестиваль откроют Витовт и Ягайло : [о фестивале, приуроченном к 600-летию Грунвальдской битвы] / Лилия Новицкая // Рэспубліка. – 2010. – 27 красавіка. – С. 3.
231. Новогрудок возьмут штурмом : [к 600-летию Грунвальдской битвы] // Вечерний Гродно. – 2010. – 23 июня. – С. 2.
232. Петрулевіч, Л. Па слядах Грунвальдскай бітвы / Людміла Петрулевіч // Лідская газета. – 2010. – 7 снежня. – С. 2.
233. Саяпин, В. [Памянный знак «Погоня на Грунвальд»] / В. Саяпин // Саяпин В. Гродненские памятники и скульптуры / В. Саяпин. – Гродно, 2014. – С. 49.
234. Сідзелава, К. Рыцары на Замкавай гары / Кацярына Сідзелава ; фота // Голас Радзімы. – 2010. – 6 мая. – С. 3.
235. Успамін пра Грунвальд / фота // Культура. – 2010. – 12–18 чэрвеня. – С. 2.
236. Федорук, А. «...И громит бомбардами!» : [Грунвальдская битва] / А. Федорук // Родина. – 2010. – № 7. – С. 32–35.
237. Цімошык, Л. Навагрудак стане Грунвальдам / Ларыса Цімошык ; фота // Звязда. – 2010. – 26 чэрвеня. – С. 12.
238. 600-летие Грунвальдской битвы отметят в Новогрудке // Вечерний Гродно. – 2010. – 17 марта. – С. 2.
239. Яницкий, М.А. Эхо Зелёного поля : [Грунвальдская битва] / М.А. Яницкий // Родина. – 2010. – № 7. – С. 24–27.
240. Памятный знак «Погоня на Грунвальд» [Электронный ресурс] // Vetliva. – Режим доступа : <https://vetliva.ru/tourism/what-to>

- see/pamyatnyu-znak-pogonya-na-gryunvald/. – Дата доступа : 15.10.2020.
241. Памятный знак «Погоня на Грюнвальд» [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.holiday.by/by/skarb/935-pamyatnyj-znak-pogonja-na-grjunvald>. – Дата доступа : 15.10.2020.
242. Памятный знак «Погоня на Грюнвальд» [Электронный ресурс] // Pro Belarus. – Режим доступа : <http://probelarus.by/belarus/sight/architecture/1496937252.html>. – Дата доступа : 15.10.2020.

АЛФАВІТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК

- Абрамович В. 202
Андреев А. 35
Аникевич И. 203,204
Апушкин Я. В. 174
Арлоў У. А. 173
Асіноўскі С. 36,37
Аўласенка Г. 181
Бар Е. 38
Барадулін Р. 182
Бельскі А.І. 183
Бензюрук Ан. 171
Блаховская К. 205
Болтуць Т. 206
Бохан Ю. 9,39–41,89,192
Булгакаў В. 83
Бунцэвіч Н. 193
Бутрамееў У. П. 90
Бутэвіч А. І. 122
Василевский П. 184
Вашкелевіч Н. 207
Велько А. 10
Веселуха М. 209
Вісліцкі Я. 175
Возный И. 211
Войтик И. 130,156
Габышава К. 214
Гагуа Р. Б. 6,7,42–46,157
Гайдук М.Р. 92,176
Гайдукевич П. 215
Гайсёнак В. 216
Гальпяровіч Н.Я. 123
Гарбачэўская В. 164
Геращенко А. Е. 11
Горская Я. 218
Горшкова К. 194
Граля И. 47,48
Гришук И. 49
Грыцкевіч А. 12,220
Гуштын Д. 219
Дайнэка Л. 179
Данилов А. 53
Дворниченко А. 222
Дзярновіч А. І. 93
Длугаш Я. 13,54,55
Довнар-Запольский М.В. 116
Дэбіш А. 131
Ермоленко В. 56
Заневский С. 132
Запольская Я. 223
Іпатава В. 165,185
Казакевич М. 57
Казачэнка В. Л. 58
Каліта К. А. 133
Канановіч У. 59
Карамзин Г. Б. 14
Карнеева Н. 60
Карпенка А. У. 197
Касіловіч Т. 134,135
Коваленко Е. 198
Кожедуб А. К. 15
Корбут В. 61
Корольок В.Д. 16
Кравчик Я. 62
Краўцэвіч А. 18,87,94,113
Крепак Б. 63
Кудраўцава С. 137
Ладисов О. 64
Лаппо И. 151
Лаптев В. 65
Лаўрэш Л. 138
Лёсік Я. 66
Ліцкевіч А. 67,68,95, 139
Лысенко З. 199
Любавский М.К. 96,120,121

Лютко С. Г. 20
Лявонава Е.А. 97
Лясун Л. 187
Ляўковіч А. 224
Ляхор В. 21
Мікулевіч С. 69
Мароз У. В. 22
Марозава С. В. 124,225
Марціновіч А. 98
Минцлов С. Р. 166
Мікульскі Ю. 141
Монусова Е. 23
Мытько О. 158
Мяснікоў А. Ф. 99
Некрашэвіч-Кароткая Ж. 188
Новицкая Л. 228–230
Новодворская Е. В. 70
Новосельскі В. В. 25,26,100
Палехаў С. 142
Пашуто В.Т. 27
Петрулевіч Л. 232
Пракаповіч І. 189
Пуренок М. 159
Раманчук Г. 71
Рогов М. 72
Русаў П. А. 200
Рутіч Г. 73,143
Сідзелава К. 234
Саверченко І. 128,172
Сагановіч Г. 28,34,74,88
Саяпін В. 233
Севенко А. 144
Сенкевіч Г. 167
Сінюціч І.М. 75
Сокалаў С. 190
Суднік С. 77,191
Сялецкі М. З. 78
Тарас А.Е. 29,30,102,117,
129,149
Тарасаў К. І. 103,168
Турчинович И. В. 31
Федорук А. 236
Флоря Б. 79,80
Хрущов-Сокольников Г.А.
169
Цімошык Л. 237
Цярохін С. Ф. 32
Чаропка В. 177
Чаропка В. 81,104–106,114,
115,150,161,177
Чигринов П. Г. 118,119,170
Чыгрын С. 201
Чэмер М. 145
Шніп В.А. 178
Шумель Т. І. 82
Шынкарэнка В.К. 180
Ючас М. 33
Яницькі М.А. 239

СПІС ЧАСОПІСАЎ І ГАЗЕТ

Армия	Лідскі летапісец
Архівы і справаводства	Літаратура і мастацтва
Беларуская думка	Маладосць
Беларуская мінушчына	Мастацтва
Беларуская мова і літаратура	Народная газета
Беларускі гістарычны часопіс	Настаўніцкая газета
Беларусь	Наша гісторыя
Белая вежа	Наша ніва
Бібліятэка прапануе	Наша слова
Веды	Неман
Вечерний Гродно	Новыя кнігі Беларусі
Вопросы истории	Перспектива
Гісторыя : праблемы выкладання	Пачатковае навучанне
Гісторыя і грамадазнаўства	Польмя
Голас Радзімы	Родина
Гродзенская праўда	Роднае слова
Звезда	Рэспубліка
Красная звезда	Секретарское дело
Культура	7 дней
Лідская газета	Спадчына
	Туризм и отдых

ПАМЯЦЬ ПРА ГРУНВАЛЬД

Бібліяграфічны паказальнік
да 610-годдзя Грунвальдскай бітвы

Складальнік : Крачко Д. У.
Рэдактар : Ілюшына І. М.

Тыраж: 6 экз.